Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 32. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА 11-го ЛЮТОГО 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 11, 1978 No. 32. VOL. LXXXV.

Українці Джорджії вперше відзначили свято Української Державности

Хори дорослих і школярів, що виступали на Святі Української Державности в Атланті.

Атланта. Дж. (В. Б.). — Дня 22 січня 1978 р., саме в шістдесяту річницю проголошення Українською Центральною Радою в Києві відновлення Української Державности, українці стейту Джорджія обходили перший раз врочисто ці славні роковини в столиці східньо-південної частини ЗСА — Атланті. Ця врочистість відбулася в авдиторії Декейтор Федерально-Ощадностевого Банку. Вона почалася 3:30 по полудні. Проводив нею інженер Юрій Семчишин.

Розпочав її відспіванням американського гимну студент Христофор Александер, а доповідь на тему: „Історичне тло 22 січня 1918 року" виголосив студент Степан Лозинський. По ньому продеклямувала Рома Стецьків поезію О. Кобця: „На перехрестю". Тоді виступили зі своєю різноманітною програмою діти Української Суботньої Школи. Вони проспівали три пісні і продеклямували шість віршів. У їхньому виступі зауважилося, що вони роблять у своєму розвитку добрий поступ і що їхні вчительки, які є рівночасно і їхніми матерями, роблять для них важливу і корисну працю. Дітям на піяно приграбала їхня диригентка Лариса Темпел-Барабаш. Підготовили цю школярську програму талановиті діячки Надія Дзіковська, Ярослава Гайдук і вже згадана Лариса Темпел-Барабаш.

По дітях хор дорослих під дириґентурою Ольги Цегельської-Кордуби відспівав пісні „Зірвалася хуртовина" і „Засвистали козаченьки".

Далі проспівала чотири пісні солістка Вероніка Цегельська з Маямі. Оце вони: „Смерть отамана", „Накрила нічка", „І снилося..." і „Марш добровольців". Усі ці пісні аранжувала її дочка Ольга Цегельська-Кордуба і вона супроводила спів грою на піяно.

В дальшій частині співав

(Закінчення на ст. 3-ій)

УНІВЕРСАЛИ УЦРАДИ БУДУТЬ ТЕМОЮ ДОПОВІДІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В найближчу середу, 15-го лютого 1978, тут в залі Пластового Дому при Другій евеню відбудеться в год. 6-ій вечора доповідь д-ра Володимира Савчака на тему: „Універсали Центральної Ради в світлі конституційного права". Доповідь відбудеться з рамени Наукового Т-ва ім. Шевченка та Т-ва Українських Правників у започаткованому вже раніше циклі доповідей з нагоди 60-річчя відновлення Української Держави.

Публікаціями вшановують Яра Славутича у 60-річчя

Едмонтон (Н.Н.). — Ювілейний комітет в Едмонтоні випускає у світ книгу „Творчість Яра Славутича (статті й рецензії)" до 60-річчя Яра Славутича, що сповнилося 11 січня 1978 р. Критичну студію (понад 430 сторінок і 20 ілюстрацій) упорядкував д-р Володимир Жила, професор Тексаського університету. Книгу видано за фінансовою допомогою міністерства культури Альберти в сумі 1,750 дол. та за пожертви окремих громадян і передплати.

Композитор Сергій Яременко впорядкував збірник пісень на слова Яра Славутича, музику до яких написали композитори Микола Фоменко, Григорій Китастий, Сергій Яременко, Роман Бородієвич та Гліб Локшинський. Цей Збірник виходить у світ також за допомогою міністерства культури Альберти — в сумі 1,500 дол. і за пожертви п. Т. Кунцяка та інших громадян (повний список буде вміщений у збірнику, пожертви ще надходять).

Заходами самого видавництва „Славута" (72 Вестбрук Драйв, Едмонтон, Канада) цього року вийде у світ підсумкове видання поезій і поем Яра Славутича — „Зібрані твори, 1938-1978". Усі ці видання можна замовляти вже тепер: Slavuta Publishers, 72 Westbrook Dr., Edmonton, Canada T6J 2E1.

Студенти в Боффало спонзорують виставку

Боффало (М.Л.). — Українське Студентське Товариство в Боффало спонзорує виставку дереворитів молодого українського мистця Андрія Мадая з Філядельфії.

Відкриття виставки відбудеться в неділю, 12-го лютого 1978 р., в годинах 1—3 по полудні в ґалерії будинку „Сквайр Гол" (раніша назва „Нортон Гол") Під час відкриття буде подана перекуска. На відкритті буде присутній мистець Андрій Мадай. Виставка триватиме два тижні — тобто до неділі 26-го лютого 1978 р. включно. Час відвідувань: від понеділка до п'ятниці (включно) — год. 12—2 по пол. і 6— 8 веч., в суботи — 5—8 веч., в неділі — 2—5 по пол. Вступ безплатний. По докладніші інформації можна телефонувати на число 836—6798.

ПАНАХИДА ЗА ОЛЬГУ БАССАРАБ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н. Й. — Об'єднання Жінок ОЧСУ — Відділ в Ню Йорку інформує, що цієї неділі, 12-го лютого ц. р., по Службі Божій (II-тій) в долішній каплиці церкви св. Юра при 7-ій вулиці буде відправлена Панахида за спокій душі сл. п. Ольги Бассараб та всіх інших українських Героїнь. Панахиду співатиме церковний хор під дириґентурою проф. І. Хомина. Організатори просять, щоб товариства, молодечі організації і комбатанти прийшли на Панахиду з прапорами.

Константин Варварів найменований на директора справ ЮНЕСКО в Державному департаменті

Константин Варварів

Париж. — Константин Варварів, американський дипломат українського роду, який від кількох років був заступником постійного представника ЗСА в Організації Об'єднаних Націй в питаннях освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) та перебував в Парижі, де й міститься головна квартира цієї організації, був найменований на становище директора справ ЮНЕСКО в Державному департаменті ЗСА. Він займе цей пост вже з початком березня.

Про найменування К. Варварова на пост директора справ ЮНЕСКО, що означає підвищення його в статусі дипломата, повідомив видаваний тут щоденник „Геральд Трібюн" в числі з п'ятниці, 3-го лютого. Міжнародне видання цього щоденника появляється заходами американських щоденників „Ню Йорк Таймс" і „Вашінґтон Пост".

Крім підвищення на новий пост, К. Варварів одержав високе відзначення Державного департаменту ЗСА за його дотеперішню працю в ділянці закордонної політики на форумі ЮНЕСКО. Церемонія вручення цього відзначення відбудеться в березні після переїзду К. Варварова до Вашінґтону.

Як відомо, минулого жовтня, коли К. Варварів перебував в Тбілісі, столиці Грузії, як учасник конференції ЮНЕСКО, агенти КГБ пробували завербувати його до агентурної праці. Коли ця груба і невдачна спроба вийшла на яву, а уряд ЗСА вислав гострий протест до уряду СССР, офіційне совєтське агентство ТАСС опублікувало кілька статтей з наміром очорнити К. Варварова і його родину.

На своєму новому пості К. Варварів буде відповідальний головно за координування напрямних політики ЗСА в рамках ЮНЕСКО, яка є чисельно найбільшою складовою частиною Об'єднаних Націй. До ряду справ, якими ЮНЕСКО займається, належить рівнож питання прав людини. До речі, перебуваючи в Парижі, К. Варварів, у співпраці з проф. Томасом Бургенталем, відомим знавцем міжнародного права, репрезентував ЗСА на конференції представників 14-ох держав, яка була присвячена виключно встановленню процедур для перевірки порушень прав людини в засягу активности і компетенцій ЮНЕСКО. Ця конференція тривала з малими перервами від 15-го серпня 1977-го року до 20-го січня 1978-го року.

Польський дипломат попросив азилю в ЗСА

Каракас, Венесуеля. — Ройтер інформує, що польський дипломат з родиною, увійшовши в понеділок, 7-го лютого ц. р., до будинку амбасади З'єднаних Стейтів Америки в Каракасі, попросив надати йому і родині політичний азиль в ЗСА. В комунікаті міністерства закордонних справ Венесуелі стверджується, що радник амбасади Польської Народної Республіки Ришард Габдас, його дружина Марія і дочка Ева розмовляли з представниками американської амбасади і попросили повідомити Вашінґтон про їхній намір. Амбасада ЗСА повідомила негайно про випадок венесуельський уряд, а речник амбасади заявив, що польському дипломатові буде надано право політичного азилю і дозвіл на постійний побут в ЗСА. Американські чинники попросили при тому уряд в Каракасі дозволити родині Габдас відлетіти до Америки. Венесуельський уряд в свою чергу повідомив про втечу дипломата польську амбасаду і тепер аналізує ситуацію. Преса при тому стверджує, що це вже другий випадок втечі комуністичних дипломатів до амбасади ЗСА в Каракасі. В листопаді м. р. високий урядовець совєтської торговельної місії Юрій Турченко попросив також права політичного азилю в ЗСА і таке право одержав. Тоді венесуельський уряд не ставив навіть жадних передумов, але дозволив Турченкові виїхати до ЗСА без задержки.

Чаушеску плянує відвідати ЗСА в квітні

Букарешт. — Ніколаі Чаушеску, генеральний секретар румунської комуністичної партії та президент Румунії, плянує відвідати Вашінґтон в квітні ц. р., щоб відбути наради з президентом Джіммі Картером і членами уряду ЗСА.

Чаушеску останній раз побував в ЗСА в 1975-му році. Політичні аналітики твердять, що він у переговорах з президентом Картером старатиметься дістати запевнення, що Америка підтримуватиме його старання вести незалежну від Москви політику. Румунський комуністичний лідер також плянує відвідати червоний Китай та Британію.

Як уже інформовано, в березні до Вашінґтону має прибути Йосиф Тіто, лідер комуністичної Югославії, яка також займає незалежне становище відносно Москви.

Палата Репрезентантів відкинула пропозицію створити Бюро для справ споживачів

Вашінґтон. — Не зважаючи на те, що президент Джіммі Картер і демократичний конґресмен Томас О'Ніл, спікер Палати Репрезентантів, протягом останніх кількох тижнів кількакратно висловлювали свою підтримку для законопроєкту, який пропонує створити незалежне федеральне Бюро для справ споживачів-покупців, у середу, 8-го лютого, Палата Репрезентантів 227-ма голосами проти 189-ох відкинула цю пропозицію.

Прихильники створення такого Бюра заявили, що рішення Палати Репрезентантів — це перемога підприємців і продуцентів, а поразка для пересічного американця - споживача. Натомість противники створення такого Бюра твердять, що воно не сповняло б жадної корисної функції.

КАНАДА ПРОГНАЛА 11 СОВЄТСЬКИХ „ДИПЛОМАТІВ" ЗА ШПИГУНСТВО

Оттава, Канада. — В четвер, 9 лютого 1978 р., канадський уряд наказав одинадцятьом совєтським дипломатам і урядовцям забратись з країни, а двом іншим не дав дозволу на поворот, обвинувачуючи всіх в намаганні просякнути в систему безпеки Королівської Канадської Кавалерійної Поліції, що є відповідником американського Федерального Бюра Інвестиґацій. Про цю скандальну шпигунську аферу совєтських „дипломатів" повідомив парлямент Доналд С. Джеймісон, державний секретар для зовнішніх справ, інформуючи при цьому, що совєтські „дипломати" пропонували одному із членів канадської Кавалерійної Поліції „необмежені фонди" за інформації про методи канадської розвідки і фактично заплатили 30,500 дол. протягом року за фальшиві інформації, які їм цей „аґент" постачав за відомом канадських властей і цими властями приготовані. Повідомлення міністра Джеймісона викликало справжню сенсацію та рівночасно серію рішучих виступів канадських парляментаристів проти Совєтського Союзу.

СОВЄТСЬКІ ВОЯКИ БЕРУТЬ АКТИВНУ УЧАСТЬ У БОЯХ В ЕТІОПІЇ

Могадішу, Сомалія. — Речники Сомалійського Визвольного Фронту, які очолюють партизанський рух в провінції Оґаден, заявили кореспондентам, що вони мають незаперечні докази активної участи в боях совєтських вояків, які разом з кубинськими військовими частинами допомагають етіопійцям „визволяти" провінцію Оґаден, населення якої в більшості піддержує змагання сомалійських патріотів. В інформації сказано, що совєтські вояки керують танками, гелікоптерами, ракетними викиднями т. зв. „Катюшами" і, очевидно, бойовими літаками. При тому сомалійці наводять випадок, що коли розбито совєтський танк і він не був спроможний далі пересуватися, на місце випадку зараз з'явився совєтський гелікоптер і підібрав залогу танка боячись, щоб вояки не попали в полон до партизанів і не стали доказом совєтської участи в боях.

Речники Сомалійського Визвольного Фронту заперечили останній комунікат генерального штабу етіопійської армії, у якому говориться, що вже розбито передні частини сомалійців і етіопійська армія скорим маршем посувається на схід. Сомалійці запропонували, щоб Етіопія дозволила західнім журналістам поїхати до тих місцевостей у яких ведуться бої для задокументування етіопійської „правди". Повстанці твердять, що вони є в посіданні усіх стратегічних місцевостей, а місто Гарар вони опустили тільки з тактичних міркувань, щоб щадити життя вояків, бо місто перебуває під постійним обстрілом совєтських бомбардувальників.

У міжчасі сомалійський уряд виступив з гострим протестом проти бомбардування совєтами багатьох міст в Сомалії. При тому сомалійці перехопили розмову пілотів і ствердили, що вся комунікація між літаками відбувається російською мовою. У зв'язку з цим президент Сомалії Мохаммед Сіяд Барре звернувся з другим апелем до західніх країн, а окремо до ЗСА, за військовою допомогою, яка зрівноважила б допомогу Совєтського Союзу і Куби для Етіопії. Пресові агентства також інформують, що амбасадори ЗСА, Великої Британії, Західньої Німеччини, Франції й Італії були запрошені до міністерства закордонних справ Сомалії на окрему сесію, в часі якої сомалійські військові чинники поінформували західніх дипломатів про розвиток подій на фронті і про збільшену совєтсько-кубинську допомогу для Етіопії. Президент Барре ствердив, що совєтським прицілом під теперішню пору є Етіопія і якщо Захід не змінить свого дотеперішнього становища, то тим підрізуватиме своє власне горло. „Совєти на наших очах поширюють свою домінацію в Африці, — заявив Барре, — а ми немов би не бачили цього". При тому урядові сомалійські чинники ствердили, що крім росіян і кубинців в боях беруть також участь вояки Південного Ємену.

Картер і Садат зобов'язуються продовжувати заходи щодо замирення

Вашінґтон. — Закінчуючи в середу, 8-го лютого, свої наради, які розпочалися ще минулої п'ятниці, президент Джіммі Картер і єгипетський президент Анвар ель-Садат зобов'язалися продовжувати заходи щодо встановлення тривалого миру на Близькому Сході, який запевняв би безпеку Ізраїля, довів би до звільнення окупованих Ізраїлем арабських територій та розв'язки проблеми палестинських арабів.

Під час короткої зустрічі з журналістами в городі Білого Дому президент Картер назвав президента Садата „провідним миротворцем світу", зазначуючи, що на це відмічення він заслужив собі своєю поїздкою до Єрусалиму та виступом в ізраїльському парляменті, як також пізнішими мировими заходами.

Натомість президент Садат сказав кореспондентам, що хоча прибув до Вашінґтону „засмучений і знеохочений", то залишає ЗСА з наставленням „ще більш наполегливо прямувати до миру".

У заявах обох президентів не було жадних несподіванок, бо після затяжних нарад зі Садатом Білий Дім оприлюднив заяву, яка ще раз підтверджує, що ЗСА хочуть залишитися „приятелем обох сторін", тобто Ізраїля та арабського світу, і вважають, що обидві сторони мусять погодитися на компроміс, якщо дійсно бажають замирення в тій частині світу.

Заява Білого Дому підкреслює, що Америка далі сповнятиме своє зобов'язання щодо запевнення безпеки Ізраїля і далі підтримуватиме принцип, що всі держави на Близькому Сході повинні мати право „жити в мирі у безпечних і визнаних кордонах". ЗСА вважають, що мир в тій частині світу може бути запевнений тільки „всеохоплюючими мировими договорами" між Ізраїлем та арабськими державами, які становляли б „нормальні відносини".

Рівночасно заява зазначує, що мир мусить бути базований на Резолюції ч. 242 Ради Безпеки Об'єднаних Націй.

УКРАЇНЦІ АНГЛІЇ ВІДЗНАЧИЛИ 60-РІЧЧЯ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Лондон, Англія (В. Тесляр). — У неділю 29-го січня 1978 року в цій столиці Великої Британії відбулася велика академія, присвячена 60-літтю Проголошення Самостійности України IV Універсалом Української Центральної Ради.

Це теренове Свято Державности підготовив Ювілейний Комітет, покликаний в листопаді 1977 року за почином Головної Управи СУБ-у і Управи Т-ва Сприяння УНРаді, який працював під керівництвом В. Бабицького як голови і І. Равлюка як секретаря. На це святочне ювілейне зібрання, що відбулося в залі міської ратуші в дільниці Актону, прибули представники майже всіх українських організацій з Великої Британії, О. Коваль, голова ЦУ СУМ-у з Бельгії і представники білоруської, польської і албанської громад, як також ряд британських гостей. В цьому святі взяло участь біля 600 українців з Лондону і з південної Англії. Мала група учасників приїхала на це свято з далекого Бредфорду.

Відкриваючи свято о годині 4-ій по полудні, голова Ювілейного Комітету В. Бабицький з'ясував у короткому слові історичне тло, на якому відбувалися події в Україні в 1917 і 1918 роках, і які допровадили до створення Української Народної Республіки та проголошення її IV Універсалом Української Центральної Ради.

Головну доповідь на тему 60-ліття Української Державности виголосив ред. І. Дмитрів. Подавши оцінку IV Універсалові, доповідач накреслив у своєму слові всі головніші події, що відбулися під час Визвольних Змагань, а зокрема усі ці здобутки ідейного, політичного і державницького характеру, що їх осягнула українська нація в періодах Центральної Ради, Гетьманату і Директорії на всіх головніших відтинках свого життя. Прелеґент вказав також на розвиток боротьби за УССД в наступних декадах, що протягнулася по сьогоднішні дні і розвивається в Україні сьогодні з неменшою силою та завзяттям, як це було в 1917—21 роках.

До англомовної частини публіки промовляв по-англійськи Роман Кравець, голова УСГ і член Ювілейного Комітету.

В мистецько-концертовій частині святочної Академії виступили як рецитаторки Леся Дяківська з поемою Лесі Українки „І Ти колись боролась" і Марта Єнкала з поемою Івана Франка „Наймит".

Репрезентативний хор „Гомін" із Манчестеру під батурою маестра Ярослава Бабуняка виконав твори в музичній обробці Стеценка „Щедрий Вечір", „Ой, там за горою" і „Чи дома, дома", а на закінчення програми „В горах грім буде", муз. Колесси, „Марширують вже повстанці" і „Закувала та сива зозуля", муз. Ніщинського. Мішаний молодіжний хор „Трембіта" з Манчестеру також під батурою Ярослава Бабуняка виконав „Вкраїно мати, кат сконав", муз. Стеценка, „Воскликніте Господеві", 4-ий концерт, муз. Бортнянського, „Вівці мої, вівці", муз. обр. Гринишина, „Діброво зелена", муз. Андієвського і „Ой, зелена полонино", муз. Гринишина.

Молоді члени лондонського Пласту-КВОМ, Анна і Оксана Луців, виконали в середині програми дві точки — „Українські пісні" на фортепіяні і скрипці та „Подоляночка" співом в супроводі фортепіяна".

Ансамблеві з Манчестеру в складі „Гомону" й „Трембіти" музично-фор-

(Закінчення на ст. 3-ій)

В Люцерні відбувся конґрес неросійських народів СССР

Мюнхен (УІБ). — З рамені Европейської Конференції Прав Людини і Самовизначення відбулася в Люцерні 13, 14 і 15 січня 1978 р. Конференція неросійських народів СССР. На конференції виступали представники неросійських народів та видатні представники політичних і наукових кіл Німеччини та Швайцарії. Після конференції відбулася пресова зустріч з представниками швайцарської і німецької преси. Звідомлення, які появилися в пресі про конференцію неросійських народів, були в загальному позитивні.

В неділю, 15-го січня відбувся Сімпозіюм в справі віри, на якому виступали представники католицької, православної, євангелистської Церков та Ісляму на тему переслідування релігії та Церков в СССР. На Сімпозіюмі висвітлено також півгодинний фільм про концтабори в Литві, нелеґально зроблений литовськими борцями за свободу.

Доповідь про українські національні проблеми виголосив голова ВО УНРади Т. Леонтій. Резолюції і заклики Конгресу неросійських народів вислано окремим Делеґаціям на Беоґрадську Конференцію.

Почалися виклади КУА в Сіднейському університеті

Сідней (КУАІнф.). — Започаткована тут з нагоди 60-річчя Української Державности й 30-річчя українського поселення в Австралії Катедра Українознавства почала свою науково-педагогічну діяльність серією викладів-семінарів із української мови й літератури на кампусі Сіднейського університету, найстаршого університету в Австралії (1850). Два запрошені Фундацією Студій Українознавства професори Українського Вільного Університету — д-р Яр. Рудницький і д-р М. Степаненко викладали в днях 23, 25, 27 і 30 січня та 1 лютого в модерному будинку Корслов Театрі „про становище української мови в сім'ї слов'янських мов" та „про сучасну українську літературу під совєтами". Ці перші університетські виклади-семінари з українознавства в Австралії втішалися великим зацікавленням студентської молоді та широкого громадянства. На кожній лекції, що нею проводила викладач Сіднейського університету мгр Ольга Свідерська-Качан, було більш як пів сотні слухачів. На закінчення курсу 1-го лютого голова ФУСА п. Ст. Балко склав подяку віцеканцлерові університету д-рові О'Нілові, викладачам та учасникам, стверджуючи, що ця перша імпреза КУА, була повним успіхом українців в Австралії. Фундація видала вже три довідники-підручники з українознавства, в тому український правопис (1978), що їх набули всі учасники курсу. Іспити з цих викладів-семінарів передбачено на 20-го лютого.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Добра нагода

Комісія прав людини при Об'єднаних Націях, в якій домінують країни „третього світу" та комуністичні держави, відома з того, що застосовує принцип „селективної моральности" при розгляді стану прав людини у світі. Вона бо висуває оскарження майже виключно проти антикомуністичних країн, а відмовляється засуджувати комуністичні режими чи уряди держав „третього світу".

Минулого понеділка, 6-го лютого, ця Комісія розпочала нову сесію, яка триватиме п'ять тижнів. Можна передбачувати, що і під час цієї сесії комуністичні делеґації та представники країн „третього світу" старатимуться далі застосовувати цю „селективну моральність", щоб своїми виступами проти антикомуністичних країн відвернути увагу світу від факту, що саме в комуністичних і економічно недорозвинених країнах не існують демократичні права та що уряди тих країн власне є найбільшими порушниками всіх прав людини.

Проте, це лицемірне становище більшости членів згаданої Комісії не повинно здержувати представників країн Заходу від видвигнення на форумі цієї Комісії незаперечних доказів, що власне Совєтський Союз і його сателіти в Східній Европі — це найбільші порушники цих прав в історії світу.

Виглядає, що представники ЗСА в цій Комісії таки видвигнуть оправдані закиди проти Москви та країн „третього світу". Голова цієї делеґації, Едвард Мезвінський, колишній демократичний конґресмен з Айови, сказав на пресовій конференції, що з уваги на те, що Комісія „повинна вести відкриту дискусію щодо порушення прав людини в усіх країнах світу", американська делеґація „не обмежуватиме свого зацікавлення станом цих прав у країнах третього світу". Значить, він недвозначно натякнув, що будуть видвигнені закиди проти Совєтського Союзу та інших комуністичних держав.

Совєтський Союз не тільки заслуговує на те, щоб проти нього були видвигнені закиди, але вповні заслуговує на спеціяльне вирізнення, бо нема в світі більш диктаторської, тоталітарної та негуманної держави від СССР, в жадній іншій країні урядові чинники не порушують так брутально власної конституції та законів, як у совєтсько-московській імперії. Ніде нема такої строгої контролі над приватним життям громадян і такого знущання над інакодумаючими, як в Совєтському Союзі, який має найбільше політичних в'язнів з усіх країн світу, запротрених до в'язниць, концтаборів чи закладів для умовохворих. Ніякий інший уряд не веде такої жорстокої політики асиміляції, як уряд СССР, який хоче, щоб всі народи тієї імперії злилися в один формально „совєтський", а фактично російський народ.

Треба надіятися, що делеґації ЗСА та інших країн вільного світу в Комісії прав людини при Об'єднаних Націях використають нову сесію цієї Комісії, щоб заслужено натаврувати Москву за її злочини проти людства. Однак, якщо б навіть під час цієї сесії комуністичні делеґації та їхні поплентачі серед країн „третього світу" зуміли не допустити до обговорення справи порушення всіх прав Москвою, то правди не можна закрити, навіть за допомогою згаданої Комісії Об'єднаних Націй. Жахіття в совєтських в'язницях, концтаборах і закладах для умовохворих, як також брутальне порушування всіх політичних, національних, релігійних і загальнолюдських прав добре задокументовані свідченням колишніх совєтських політичних в'язнів, які опинилися на Заході, як теж і тих, які досі ув'язнені, та у „самвидавних" документах, які продістались до країн вільного світу та розповсюджені по самому Совєтському Союзі.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Юрій Старосольський

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ

ЧИ ПОГАСЛА НАЗАВЖДИ ЯЛИНКА МИРУ?

Скінчився різдвяний сезон і з ним національний Фестиваль Миру в столиці Америки. Погасла й величава „Ялинка Миру" на Еліпсі — Президентському Парку в сусідстві Білого Дому. Погасла в атмосфері сумнівів, чи сповнила своє післанництво, чи за засвітиться знову...

Двадцять років тому, в 1958-му році — уперше влаштовано у Вашінгтоні, який називають політичною столицею світу, Різдвяний Фестиваль Миру. На Еліпсі, великій леваді на південь від городу-парку Білого Дому, поставлено височезну ялинку, дарунок далекого стейту, де ростуть найвищі ялинки; її вкрито світлами і традиційними прикрасами, між якими були і золоті янголи й інші релігійні мотиви. Осередком усього була сцена Божого Народження, а коляди були основним змістом пісень — продукцій різних народних репрезентацій. Міжнародна маніфестація ідеї миру була вплочена в двотисячолітній традиції Різдва Христового. Тоді й українські групи могли виступати гідно в імені нації, яка бажає миру.

Здавалося, що ідея миру — універсальна і повинна єднати усіх людей доброї волі на землі. І могло б здаватися, що ідея миру між людьми, яку ще дві тисячі літ тому Син Човічий передав людству своїм привітом „Мир Вам!", була справді тугою і ціллю людей і держав — без огляду на расу, релігію, чи політику.

Але минули роки, і змінилися часи. Сьогодні, в цій країні свободи, не вільно офіційно лучити ідеї миру з ім'ям Того, хто колись передав її людству, як заповіт. Різдвяна ідея, як формально ідея християнської релігії, не має тепер доступу до Фестивалю Миру в столиці Америки. Правда, була й цього року ялинка на площі Фестивалю, як і давнішніми роками, і засвітив її Президент з віддалення електричним струмом з тераси Білого Дому з гарними словами про мир. Але на ялинці не було традиційних прикрас з релігійними мотивами, не було золотих янголів.

Співала наша „Молода Думка" і захопила слухачів. Але біля сцени під шатром не було, як колись, традиційної сцени з яслами, Святою Родиною і Новонародженим. Таку сцену-вертеп, навіть з живими звірятками, поставлено у віддаленому куті Еліпси — поза офіційною територією Фестивалю Миру, приватною американською Асоціяцією Християнської Спадщини. Вона мала за ціль, хоч так з кута, пригадати християнський зміст Різдвяного післання Миру, якого немає урядом спонзорований офіційний Фестиваль. Але і цей приватний почин визнавців християнського характеру Різдва кінчається невдачею. Асоціяція втратила гроші, не змогла придбати жертв на кошти і тому оголосила, що цього року поставила сцену Різдва Христового біля всенаціонального Фестивалю Миру — востаннє.

Це відхристиянізування національного Фестивалю Миру прийшло в наслідок рішень Найвищого Суду, які інтерпретували Першу Поправку до конституції про сепарацію держави й Церкви. Пригадуємо добре негодування християнського населення цієї країни, коли — в червні 1963-го року, Найвищий Суд рішив вісьма голосами проти одного, що стейтові чи місцеві закони вимагають рецитації молитви або уступів Біблії в публічних школах, є неконституційні. Це практично значило усунення молитви з публічних шкіл. Консеквентно, інше рішення Суду з 1973-го року (справа Еллен проти Мортона) заборонило на тій же підставі християнську чи взагалі релігійну тему і мотиви у програмах, як ось Фестиваль Миру, які спонзорує або фінансово піддержує державний уряд. Це становило повну секуляризацію національного Фестивалю Миру.

Виглядало, що християнське населення доволі байдуже ставиться до цього розвитку. Голова Асоціяції Християнської Спадщини нарікає на апатію християн, яким „видно байдуже, чи ця найважливіша християнська подія історії буде згадано при нагоді національного різдвяного Фестивалю Миру". Все таки, заповідження, що сцена Христового Народження в кутку столичної Еліпси у сусідстві площі Фестивалю Миру відбулася цього року востаннє, викликало реакцію серед населення не тільки столиці, але й країни. Вона головно видна у пресових репортах, а ще більше у листах до редакцій. Знову критика й оборона рішень Найвищого Суду і його інтепретації Конституції; знову заповідження нової кампанії за привернення молитви в школах. До речі, відома Аніта Браєнт, співачка, яка вела успішну кампанію у законодавчій Палаті Фльориди проти прав гомосексуалістів (т. зв. „ґей"), заповіла, що сама розпічне кампанію за молитву в школах. А між нарікannями, наприклад, такі: що у школах забороняють співати навіть таку традиційну коляду як „Сайлент Найт...", а замість неї пропагують „Джінгл беллс..." (О, який „фан" їхати саньми, тягненими кіньми!) і т. п. Боятся, що скоро не буде й „Санта Клоса", як тільки комусь прийде на думку заскаржити його до суду, бо преціньвін, це в оригіналі Святий Миколай, християнський єпископ з 4-го сторіччя. А одна відважна мати, яка саме пакується, щоб виїхати з дітьми до Канзасу, отже не боїться закиду антисемітизму, каже, що їх школа повністю ігнорує Різдво, святкує майже усі жидівські свята — навіть з вільними днями, а учителі вчать на всі лади про Ганука, вчать співати Ганука і т. д. Думає, що науці про Христа слід дати справедливо „рівний час".

Немає сумніву, що жидівське Ганука росте в популярності у різдвяний час. Але ось і мурини додумались до того, що почали впроваджувати своє — не релігійне, а расове сезонове свято в різдвяному тижні. Воно вже й має назву: „КВАНЗА" і теж росте в популярності. Це вільна країна, і усе (майже) дозволене. Але чому мусять ці свята конкурувати в часі і просторі з християнською традицією Різдва?

Яр Славутич

80-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В КАНАДІ

(Промова на українській радіостанції в Едмонтоні)

1978-го року сповняється 80-річчя української літератури в Канаді, багатої й різноманітної вітки нашого письменства у світі. З цієї нагоди варто глянути в минуле і пригадати важливих чи визначніших тутешніх українських поетів і письменників.

Першим українським поетом у Канаді був Іван ЗБУРА (1860-1940), що приїхав до цієї країни 1898 р. з Галичини й незабаром написав тут вірш „Канадійські еміґранти". Його надруковано в американському часописі „Свобода" (1899). Цей малописьменний фармер добре висловив думки й почування багатьох українських селян, що залишили Галичину, їдучи в незнаний світ шукати кращої долі:

Пречистая Діво мати,
Не дай же нам
погибати,
Бідним русинам!
Через море
перепливти!
А тут в Канаді осісти
Допоможи нам!

(Антологія укр. поезії в Канаді, 1975, стор. 7).

Багато інших поетів пішло слідами І. Збури. Щонайменше 330 віршарів пробувало висловити свої переживання і сподівання. З того часу по сьогодні надруковано в Канаді більш як 160 книжок укоаїнських віршів самих лише тутешніх поетів чи віршарів. А серед перших кращими були такі: Михайло ҐОВДА (1874-1953), Сава ЧЕРНЕЦЬКИЙ (1873-1934) та Симон ПАЛАМАРЮК зі своєю „Піснею про Канаду" (1903). Цитую з цієї пісні:

Ой, Канадо,
Канадочко,
Та й ти, Манітобо,
Жиє в тобі руський
нарід,
Як тая худоба...

(Там же, стор. 11)

Першою книжкою українських віршів у Канаді були „Пісні про Канаду і Австрію" (Вінніпеґ, 1908) дяка Теодора ФЕДИКА (1873-1949) та інших віршувальників, що уболівали над тяжким життям перших поселенців. Про те життя уже в наші часи значно краще писала Дарія МОГИЛЯНКА.

Але з часом українська поезія в цій країні поширюється й виходить поза межі нарікання на гірку долю. У віршах Павла КРАТА (1882-1952), з Полтавщини, зокрема в його поемі „Січинський в неволі" (Едмонтон, 1910) та у збірці „За землю і волю" (Вінніпеґ, 1914), як також у збірці „Весна" (Вінніпеґ, 1911) Василя КУДРИКА (1880-1863) та в окремих віршах Семена КОВБЛЯ (1877-1966) звучать революційні, бадьорі мотиви. П. Крат підсумував їх так:

За робочий нарід,
За права людини
Биймось до загину!
А чи пан, чи пропав —
Нехай ворог гине,
Громадо, до зброї!

(Там же, стор.15)

До Першої світової війни українська проза в Канаді також мала свою історію. За першого прозаїка в цій країні треба вважати о. Нестора ДМИТРОВА (1863-1925), що відвідував тут греко-католиків і правив Службу Божу по хатах. Під час своєї подорожі він написав цикл нарисів „Канадійська Русь" (надруковано у „Свободі" 1897 р., тоді ж вийшов у світ окремою книжкою). 1897-го року було вміщене у „Свободі" його оповідання „Тимко Гаврилюк" — про українського поселенця у Вінніпезі. Отець Н. Дмитрів написав у Калґарі 1897 р. інше оповідання, „Руська паска і французький ксьондз", що також було надруковане у „Свободі". Так народилася наша проза в цій країні. До появи творів о. Н. Дмитрова були були тільки „Споминки" о. Агапія Гончаренка, „українського козака-священика", написані мабуть у Каліфорнії й надруковані М. Павликом у Коломиї 1894 р., та деякі хронікальні нариси у „Свободі", що їх навряд чи можна назвати прозою.

1900-го року було вміщене у „Свободі" оповідання „З глибини пропасти" Сави Чернецького — про поселенця Василя Ласюка, що замерз на своїй фармі в західній Канаді, „300 миль від міста і 50 миль від найближчої залізничної станції". Трагічна доля героя цього оповідання була типовою долею наших перших поселенців на Півночі.

Мирослав СТЕЧИШИН (1883-1943) надрукував у збірці „Журавлі" (Скрентон у Пенсильвенії, 1904) своє оповідання „Пайлот Бют" — про життя українських робітників на прокладанні залізниці в Канаді. Виснажений Павло, новоприбулий студент з України, гине серед цих темних, неосвічених, майже озвірілих людей, що не сприяли патріотичному юнакові.

1908-го року Аполінарій НОВАК (1885-1955), що жив уже тоді у Вінніпезі, надрукував своє оповідання „Вигнанці" в „Літературно-науковому віснику" (Львів) — про дискримінацію супроти наших людей з боку англомовного елементу.

Першою книжкою української прози в цій країні були „Канадійські оповідання" (Вінніпеґ, 1910) кількох авторів, що змалювали тяжке життя наших піонерів. Виснажлива праця, смерть від нещасливих випадків, малий заробіток домінують у цих творах, невибагливих своїм засобами. Василь Кудрик у своїй книжці „Пімста робітника" (Вінніпеґ, 1911) розповів про справедливу помсту того, з ким не по-людськи поводився зажерливий господар.

П. Крат визначався також у прозі, випустивши у світ оповідання „Візита червоної дружини" (Вінніпеґ, 1912), „Коли легше буде та інші оповідання" (там же, 1912) тощо. М. ГИКАВИЙ (1885-1945) плідно працював на ниві літератури для дітей.

З'являються незабаром і п'єси, що їх ставлять аматорські театральні гуртки. Особливо визначився в цій галузі С. Ковбель. І. Лебідь ВИННИЦЬКА написала цінну працю про початки українсько-канадської драми (маґістерська теза, захищена в Університеті Вотерло 1976 р.).

Напередодні Першої світової війни з'являється літературний персонаж Штіф Табачнюк, що пише листи покутським діялектом, домішуючи попсовані англійські слова. Стефан ФОДЧУК (1888-1960) казав, що він виступав під іменем Ш. Табачнюка, а Яків МАЙДАНИК запевняв, що не Фодчук, а він створив цього персонажа — дотепного, але примітивного балакуна. Свого часу ця сатирична література виконувала певну функцію в суспільстві — критикувала недоліки в людських характерах. Але з перспективи нашого часу треба сказати, що тепер ота література не має жадної вартости. Це була писанина, що померла зі своїм поколінням. В. Кудрик, напр., створив вартіснішу гумористичну літературу у книжці „Пригоди Гарасима Чорнохліба" (Вінніпеґ, 1922?).

Значний злам в україн-

(Закінчення на ст. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ТАНЦЮРИСТИ

Прийшли відвідати мене, інваліда, вірні друзі давнтавнські та й говорять: „Ти тут лежиш Лазарем многостраждальним і нічого не знаєш, що на вечерницях „Червоної Калини" розпитували за тобою щонайкращі дебютантки: Вірця Чума, Ксеня Мокрівська і ще якась красуня. „А чому пан Ікер не прийшов? — питали. — Ми хотіли затанцювати з ним вальчика".

— О, сили небесні! — як емоційно гукав, бувало, покійний друг Микола Понеділок. Оце ж тобі новина! Як вона підносить на дусі прикованого на деякий час до власного ліжка пенсіонера! Це не основне, чи згадані дебютантки розпитували за мною, чи ні, а важливе те, що слава ще про мене гримить, — як писав, теж уже покійний, Іван Манило, — що публічна опінія має ще мене за танцюриста!

А фактичний стан справи єсть такий, що Авраменком я ніколи не був, навіть в днях моєї юности, яка вже тільки мені сниться — вона така далека й заобрійна! А про танкові еволюції в стані сеньйорському, та й ще з милицею в руці, то й нічого казати. Правда, недавно я бачив на телебаченні кінокартину з категорії „вестернів", як то один ковбой, він же герой фільму, викаблучував „кривого танцю" з ногою в шині і з милицею під пахвою. Однією рукою підтримував за стан дебютанку, другу спирав на милицю, а на одній, здоровій нозі крутився дзиґою довкола партнерки. А потім чомусь йому не сподобалась та ціла забава, то він обернув милицю старшим кінцем і зачав напарювати інших ковбоїв... Та в американському кінофільмі все неможливе стає можливим, так само, зрештою, як і в цирку.

В цьому місці ще раз мені пригадався корифей нашого народного танку, він же ювілят, Василь Авраменко, а радше його спогад „На хвилі революційних років", надрукований в альманаху УНСоюзу за 1978-ий рік, який тільки недавно вийшов з друку. Дорогий наш маестро пригадує, як одного разу прийшлося йому танцювати запорізький герць перед польськими полковниками, яких цей танець так захопив, що вони повитягали шаблі і самі пішли на герць, а потім нашого маестра на руках виносили! За той один вечір, — пригадує шановний автор, — він вторгував кругло 100 тисяч польських марок, а присутня на концерті польська княгиня внесла пропозицію, щоб він сватав її дочку....

Ех, часи, часи!.. Слава Богу, що наш ювілят ще за живої пам'яті зачав списувати свої різнобарвні спомини. В житті кожної славної людини після років леґендарних — приходять роки мемуарні, і хто зна, котрі мають більшу вартість для історії...

Ікер

Едвард Касинець
Гарвардський університет

ДОКУМЕНТАЦІЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ

(на Гарвардському прикладі)

II

Ця невизначеність має важливі наслідки для індивідуальних збірок україніки. Часто українська збіркова діяльність щодо ретроспективних матеріялів має помилкові риси: іноді придбання відповідають науковим зацікавленням лише одної особи, а іноді, навпаки, у збірку нерозбірливо потрапляє все. Рідко яка бібліотека виробляє цілі своєї збірки та послідовно працює з урахуванням тих цілей. Щодо цього збірки, подібні до університету Міннесоти, найщасливіші, бо вони мають встановлений зовнішній профіль, якому мусять відповідати.

Побудова дослідної збірки повинна бути результатом щонайменше двох функцій. Перша і найбільш очевидна функція — це обслуговування спеціяльних потреб педагогічної та наукової діяльности професорів та студентів. Друга — це певні добре встановлені зразки побудови збірок для наукових бібліотек. Наприклад, треба зробити спробу вичерпного розвитку довідкових матеріялів усіх типів. Але важливо не забувати про гнучкість у наших уявленнях про українську допоміжну літературу. Очевидно, вона „інформаційно важка" і нею найчастіше користуються лише як довідковою, а не читають. Довідкова література повинна об'єднувати такі формально різні матеріяли, як шематизми епархій, річні списки праць, виданих в Україні, показники до зібрань законів і археографічних збірок, а також праці текстологічного характеру, як, наприклад, видавані Пеленським у його „Українській книгознавчій бібліотеці" (1937-1942). Тому, що мова — це перший фактор збереження національної культури, конечно далі збирати словники, зокрема видані Українською Академією Наук у 20-их роках, і зібраних у списках М. Пежанського і О. Григоровича. Також важливе значення мають каталоги книговидавців та розповсюджувачів. Тут можемо згадати каталоги Вернигори, Тищенка (1942), Державного видавництва України (1930) чи більш недавніх „Карпат" (1946-1970). Серійна література особливо важлива, бо вона становить інтерес для широкої клієнтури. На сторінках газет, періодиків, альманахів спеціяліст може знайти джерельні матеріяли і розвідки; дослідник видавничої справи — оголошення; бібліограф — огляди та списки недавно одержаних видань. Бібліографічні та книгознавчі видання, а також видання з ціллю реєстрації мають особливо важливе значення.

II

Хоч ми в Гарварді цікавимося насамперед письмовими матеріялами, ми повністю розуміємо, що інформацію про українське минуле можна знайти також у формах іконографічній, фотографічній та фонографічній і на плівках. Ми намагалися підійти до такої документації феноменологічно, тобто, як до чогось, що існує і мусить вивчатися, бо воно існує, без національно-патріотичної емоційности... Далі, ми розуміємо „україніку", як документацію українською мовою з будь-якої тематики, створену українцями, праці, пов'язані з Україною і, нарешті, матеріяли українського походження будь-якою мовою.

Деякі аспекти нашої програми придбань здійснювалися краще, ніж інші. Так були зроблені значні досягнення в придбанні старої (до 1800 р.) та рідкісної літератури й перших видань. З другого боку, наша увага була недостатньою щодо північноамериканських друків україніки західніми мовами, праць з точних наук, опублікованих в Україні, і літератури для юнацтва. Починаючи з 1973 року, антикварна збірка будувалася в більшості завдяки подарункам членів української громади. Деякі з багатьох сотень індивідуальних подарунків та збірок були надзвичайно широкі та значні. Тут можемо згадати такі збірки, як бібліотека та архіви Бажанського, Дмитрова, Лисогора та нещодавня збірка Шандора. Д-р Ігор Ґалярник також подарував значну суму грошей для придбання рідких книг та рукописів.

Регулярно купуємо два роди матеріялів: видання з совєтської України та антикварні публікації. Видання з совєтської України отримуємо на спеціяльні замовлення з Парижу від Les Livres Et., а також через індивідуальні закупи від майже 50 продавців у ЗСА; антикварні видання купуємо за об'явами в антикварних каталогах. Тепер існує обмін між Гарвардською бібліотекою та Бібліотекою Академії Наук (Київ), що обмежується в більшості мікрофільмами серійних видань XIX ст. (особливо „Ведомости" та археографічні серії), довідковою літературою та останнім часом красним письменством 1920-их років. Обміни дозволили нам збудувати унікальну колекцію „напіввиданих" та „зниклих" публікацій, виданих малими тиражами або для внутрішнього вжитку.

Колекції довідкової бібліотеки Інституту були побудовані майже виключно завдяки подарункам від української громади та обміну з науковими збірками в ЗСА. Тепер ми обмінюємо наші дублети з іншими великими збірками, як, наприклад, бібліотека Єйлського університету, університету Іллінoй та бібліотека Державного університету Огайо. Успіх такого обміну у великій мірі залежить від особистих контактів з керівниками бібліотек.

Відділ подарунків та обміну Конґресової бібліотеки також має матеріяли, доступні безкоштовно або за невелику ціну.

Безперечно, один з найважливіших факторів, що впливають на успіх розбудови збірок у Гарварді, це існування мережі північноамериканських збирачів фондів. Існування ФКУ допомагає побудові колекцій у двох напрямах. Поперше, ФКУ забезпечив розвиток збіркової діяльности через свої публікації та реклями і тим, що дав змогу працівникам Інституту мандрувати до практично всіх великих центрів української еміґрації в ЗСА й Канаді. В кожному з цих міст є ядро добровільців Фонду катедр українознавства, знайомих з місцевістю, які дають багату інформацію щодо місцевих книголюбів, інститутських колекцій та інших академічних справ. Дуже часто зусилля цих осіб можуть бути мобілізовані, щоб буквально перевезти збірку (як 1974 року у випадку збірки Бажанського в Детройті), а також вони допомагають з транспортом та житлом. ФКУ також був джерелом фондів для „спеціяльних придбань" рідкісних матеріялів, коли скромний річний бюджет цього не дозволив би. Очевидно, відношення поміж структурою збирання фондів та розвитком бібліотекарських збірок симбіотичне, і розгалуження цього відношення можна ще у великій мірі використовувати. На жаль, ще трапляється, що тих, хто пов'язані із збиранням фондів для українських студій, треба переконувати, що без наукової документації не може бути досліджень на високому рівні.

Питання збирання фондів веде до питання зв'язку зусиль у збиранні книжок із ширшою українською громадою. Це дуже тонка та складна проблема, якою можна займатися на декількох рівнях. Поперше, із-за широкого розголосу, що його збирачі фондів надають збиранню колекцій документації, критика недоліків їх діяльности може стати критикою зусиль у збиранні книжок. Так свого часу дехто робив образливі порівняння між широкими громадськими фондами для документації в Гарварді з уявно щедрими фондами уряду, що нібито надаються українським збіркам у національних книгозбірнях та в деяких державних університетах.

Часто також потенціяльні жертводавці та продавці книжок мають надмірні уявлення про цінність своїх книжок. Я зупинюся на розповіді знаної книгарки Леони Ростенберґ про отриманий одного разу 6-сторінковий опис Біблії, зроблений потенціяльним продавцем: — Ми б придбали цю Біблію з 1579 року за належну ціну, — розказує вона, — але не могли піти на вимогу власниці, що хотіла „прийняти тільки таку ціну, яка дасть можливість моєму чоловікові, мені та нашим чотирьом діттм придбати маленький будинок."

Я можу додати, що нашому інститутові заборонено оцінювати, він може робити лише технічні влаштування для оцінки потенціяльного подарунку чи покупки.

(Продовження буде)

Канадська багатокультурність — предметом етнічної дискусії в Австралії

Ашфілд (НПВ). — В приміщенні міської ради відбулася тут дня 1-го лютого доповідь проф. Яр. Рудницького про політику багатокультурности в Канаді, започатковану урядом у 1971 р. у висліді рекомендацій Королівської Комісії Б. Б. Доповідь спонзорувала Рада Етнічних Спільнот Нової Південної Валії під головуванням алдермана В. Єгорова. Доповідача представив місцевий адвокат-українець П. Дехнич. Після доповіді довга дискусія, в якій приймали участь представники різних етнічних груп Австралії, в тому й українці. В загальному стверджено успіхи канадської політики в ділянці підтримки культурного життя різних етнічних груп, що в багатьох випадках може бути зразком для Австралії. В зібранні взяв участь п. Дж. Ц. Меткаф, Канадський консул із Сіднею.

Українці Джорджії...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

квартет, що складався з Ольги Цегельської-Кордуби, Богдана Федусів, Дмитра Лозинського і Роми Стецьків, глибоко ліричну пісню, що віддзеркалює сучасну дійсність в Україні, „Виростеш мій сину".

По цьому деклямувала вірш „Люби Україну" Ярослава Гайдук, а Р. Стецьків під власний супровід бандури відспівала пісню „Ой, Морозе, Морозенку..."

Цю врочистість закінчив хор дорослих співом бойового маршу „Чорними хмарами вкрита руїна", а тоді обидва хори враз з учасниками цієї врочистости відспівали „Ще не вмерла Україна".

Всі співані пісні хором дорослих були аранжеровані мистецько диригенткою Ольгою Цегельською-Кордубою, якій багато у своїх успіхах завдячує цей хор. Хорові акомпаньював на піяно піяніст М. Гарріс, мати дружини якого є українкою.

Після цієї програми, всі присутні, які так рідко мають нагоду зустрічатися, були запрошені на каву і солодке, що дало можливість присутнім у товариських гутірках провести приємно час. Тут треба дати за це признання нашим паням, що цього доглянули, як і жіноцтву за те, що рівночасно на залі влаштували показ українських мистецьких виробів.

Треба вважати значним досягненням українців Джорджії те, що губернатор Джорджії — Джордж Босбі і мейор міста Атланти — Мейнард Джексон проголосили окремими грамотами 22-го січня 1978 року Українським Днем.

Ця імпреза була взята на фільмову плівку і показана вечором того ж дня на телевізії, канал 5, правда з не дуже влучним поясненням, але це було спростоване тією самою телевізійною станцією два дні пізніше. Це сталося завдяки наполегливости наших людей.

Містоголова Асоціяції Українців Джорджії, яка організувала цю імпрезу, д-р М. Кучмак, приготовив в англійській мові відповідний матеріял з докладнішими історичними інформаціями про цю нашу історичну річницю і теперішні змагання українського народу до повної незалежности і свободи. Цей матеріял був розданий учасникам цієї імпрези.

Треба згадати і теперішнього голову Асоціяції з його дружиною — Миколу і Алу Марченків і культурно-мистецького референта Асоціяції — Дмитра Лозинського, які вклали багато праці в підготовлення цього небуденного національного свята.

Так відзначили українці Джорджії перший раз у цьому стейті свято Української Державности.

УКРАЇНЦІ АНГЛІЇ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

тепіяновий супровід подав невтомний піяніст і любимець українського музично-вокального мистецтва, Вілліям Джонс із Манчестеру.

Не зважаючи на зимно, дощі, а подекуди і сніговії, українська громадськість Лондону й околиць поставилася напричуд гарно й зорганізовано до тієї важливої історичної події, якою стало проголошення самостійности України 22-го січня, 1918 року.

Тиждень перед тією подією у приміщеннях лондонського Відділу СУБ-у Ювілейний Комітет провів з таким же успіхом Товариську Зустріч українців із чужинцями, на якій також відзначено 60-ліття Державности точно в день проголошення ІУ Універсалу УЦРН. На цій зустрічі були заступлені послом Бігс-Девісоном українські приятелі з Палати Громад, литовці, латвійці, естонці, білоруси, поляки, хорвати, чехи і словаки.

Дуже гарно відбулося відзначення 60-ліття Свята Державности в Ноттінгамі, де на імпрезі виступали три посли парляменту, в Болтоні, де на міській ратуші повівав 22-го січня Український Національний Прапор і де на святковій академії та пізнішому прийнятті виступав посадник Болтону, посол Д. В. Янг, радн. С. Терлецький і ряд інших місцевих британських особистостей та представник від балтійських народів. У мистецькій програмі виступав хор „Гомін".

Слідом за названими пішли майже всі інші українські громади та округи, що вказує на глибоке прив'язання української громади, старших і молоді, до історичних подій та державницько-самостійницьких стремлінь нації в Україні.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої нам
сл. п. Тоні Бабухівської
на Фонд Оборони України зложили:

Фенцор Василь, Сиракюзи	$20.00
Гриник Павло, Сиракюзи	20.00
Мигдаль Ілько, Сиракюзи	10.00
Карпишин Р., Сиракюзи	10.00
Івахів Володимир, Канада	20.00
Здирко Іван, Вілімантик	20.00
Тшаска Funeral Home	10.00
Нищей Олександра	10.00
Бігун Ксеня	5.00
Грицак Петро	5.00
Сікоряк Василь	5.00
Стелка, родина	5.00
Коханська Меланія	5.00
Родина, Знайомі і Приятелі зложили	40.00
Разом	$185.00

Українське Лікарське Товариство Північної Америки
Відділ Іллиной
ділиться сумною вісткою,
що 7-го лютого 1978 року, на 53-му році життя,
нагло і несподівано відійшов у Вічність

бл. п.
Д-р ІГОР ЦИМБАЛІСТИЙ
довголітній активний член УЛТПА, довголітній член Управи і Голова Відділу 1967-1969 рр., громадський і церковний діяч,
НАШ ДРУГ і ПРИЯТЕЛЬ.

Висловлюємо глибоке співчуття для Вельмишановної Дружини, Синів та ближчої і дальшої Родини.

Хай Американська Земля заступить Йому Рідну.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа УЛТПА — Відділ Іллиной

В неділю, 12 лютого 1978 р.
в катедрі св. Володимира в Ню Йорку
160 Вест 82-га вул.
буде відслужена
СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА
за спокій душі
мого Дорогого і Незабутнього ЧОЛОВІКА
св. п. проф.
ІВАНА ІВАНОВИЧА БАКАЛА
(В день Його народження і п'яту річницю смерти)

Друзів і Знайомих прошу в цей день згадати Покійного в своїх молитвах.

В пам'ять мого Мужа, зголошую на будову Пам'ятника Незабутньому Священо-Мученикові Митрополитові Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної) Блаженної Пам'яті Василеві Липківському свій дар в сумі 100.00 (сто) дол. Також на видавничі справи Української Академії Наук — 100.00 (сто) долярів, а також і у Фонд Свято-Софіївської Семінарії — 30.00 дол.

Дружина ВАРВАРА БАКАЛО

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що з волі Всевишнього відійшов у Вічність 7-го лютого 1978 року, на 53-му році життя, наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, СИН, БРАТ, ЗЯТЬ, ШВАҐЕР і ВУЙКО
бл. п. д-р мед.
ІГОР ПАВЛО ЦИМБАЛІСТИЙ

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 10-го лютого 1978 року, о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні Музика і Син, 2157 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill.

ПОХОРОН і БОЖЕСТВЕННА СВЯТА ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ відбудеться в суботу, 11-го лютого 1978 р., о год. 9:30 ранку в українському катедральному соборі св. кн. Володимира при 2250 W. Cortez St., Chicago, Ill.

Тлінні останки Покійного спочинуть на цвинтарі Elmwood Park, Ill.

Горем прибиті:
дружина — ЗІРКА
сини — ПАВЛО і ЮРІЙ
мама — МАРІЯ
брат — ЛЮБОМИР з родиною
тесті — ҐЛІКЕРІЯ і д-р ЮРІЙ МАЧУК
шваґри — ОРИСЯ і д-р ТАРАС НОВОСІВСЬКІ з синами АНДРІЄМ і МАРКОМ
Ближча і дальша Родина в Україні, в Канаді і ЗСА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
Незабутнього ДРУГА
бл. п.
МАРКІЯНА ҐОТЯ
буде відправлена
в середу, 15 лютого 1978 р., о год. 10 ранку
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ і ПАНАХИДА
в церкві св. Арх. Михаїла в Міннеаполісі
505 4-та вул. N.E.

Засмученій дружині Софії та синові Іванові з дружиною Мерелін, висловлюємо наше щире співчуття.

ДРУЗІ з Міннесоти

80-РІЧЧЯ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ській поезії в Канаді стався на початку двадцятих років, коли з'явилися вірші Онуфрія ІВАХА (1900-1964) та народженого в Канаді Івана ДАНИЛЬЧУКА (1901-1942). Збірки віршів обох цих поетів (кінець двадцятих і початок тридцятих років) мали немалу літературну вартість. Ще краще зарекомендував себе Мирослав ІЧНЯНСЬКИЙ (нар. 1901 р.) своєю цінною ,,Лірою емігранта'' (Вінніпеґ, 1936), а Тиміш ПАВЛИЧЕНКО (1892-1958) у своїй поемі ,,Дух нації'' (Саскатун, 1940) виступив як оригінальний історіософ.

1941-го року виходить у світ ,,Мій сад'' (Вінніпеґ) Микити МАНДРИКИ (нар. 1886 р.), що після довгої перерви, уже за нашого часу, подарував красному письменству кілька томів поезії значної літературної вартости. Його поезії, написаній у шістдесятих роках та й пізніше, властива яскрава метафоричність, малювання словом. Це поет уже вищого рівня супроти попередньої літератури в Канаді.

Після п'єси ,,Канадійський жених'' (Вінніпеґ, 1922) і роману ,,Маґічне місто (Вінніпеґ, 1927) Михайла ПЕТРІВСЬКОГО (нар. 1897 р.), після повісти ,,Голос землі'' (Вінніпеґ, 1937) О. ІВАХА, що їх треба вважати більш-менш вдалими творами, українська проза в Канаді здобулася на епічний розмах. Ілля КИРІЯК (1888-1955) своєю трилогією ,,Сини землі'' (Едмонтон, 1939-1945) показав широку панораму життя українських поселенців у Канаді. Кілька поколінь Воркунів, трудівників на фармах в Альберті, зображено тут по-мистецьки, повно і з суспільним забарвленням. Цей твір перекладено на англійську мову у скороченому обсязі.

Значним здобутком української прози в Канаді є також ,,Безхатний'' (Едмонтон, 1946) Олександра ЛУГОВОГО (1904-1962) та інші його повісті й п'єси.

1950-го року починається новий період у розвитку української літератури в Канаді. Хвиля нової післявоєнної еміграції принесла сюди значні таланти з багатством стилів та різноманітною тематикою.

†

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДОМІНІК ФРЕСКО, член УНС Відд. 382 Б-ва Пресв. Трійці в Фраквілл, Па., помер 14 жовтня 1977 р. на 63-му р. життя. Нар. в 1912 р. в Шенандоа, Па. і став чл. УНС в 1968 р. Залишив у смутку сестру Рахелю та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 18 жовтня 1977 р. на цвинтарі Матері Божої Мт. Кармел в Шенандоа, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Катерина Гарбест, секр.

МИХАЙЛО ЛЯХІВ, член УНС Відд. 301 Т-ва ім. Д. Вітовського в Чікаго, Ілл., помер 19 жовтня 1977 р. на 71-му р. життя. Нар. в 1906 р. в Україні і став чл. УНС в 1951 р.

Залишив у смутку дружину Лідію, дочку Ніну з родиною та сина Аркадія з родиною і ближчу та дальшу родину і всю спортову громаду. Похорон відбувся 22 жовтня 1977 р. цвинтарі Елмвуд Рівер Ґров, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Врублівський, секр.

ОЛЕКСА ЗАДУБЕРА, член УНС Відд. 44 в Нортгамптон, Па., помер 8 листопада 1977 р. на 82-му р. життя. Нар. в 1895 р. в Україні і став чл. УНС в 1927 р. Залишив у смутку дочку Ґлорію та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 11 листопада 1977 р. на укр. православному цвинтарі в Нортгемптон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ОЛЬГА ЛОВЕРС, членка УНС Відд. 74 Т-ва ім. І. Франка в Ню Кестл, Па., померла 9 листопада 1977 р. на 54 р. життя. Нар. в 1924 р. в Ню Вілмінґтон, Па. і стала чл. УНС в 1943 р. Залишила у смутку мужа Артура, матір Катерину, та братів Михайла, Павла і Степана. Похорон відбувся 12 листопада 1977 р. на цвинтарі Кастл Вю Меморіял Ґарденс в Ню Кастл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Катерина Ярема, секр.

ЯРОСЛАВ КОСЮК, член УНС Відд. 206 Т-ва Запорозька Січ в Вунсакет, Р. Ай., помер 8 листопада 1977 на 61 р. життя. Нар. в 1916 р. в Вунсакет, Р. Ай. і став чл. УНС в 1926 р. Залишив у смутку дружину Марію, двох дочок Леслі і Джоан та три внуки. Похорон відбувся на укр. православному цвинтарі св. Михаїла в Блактон, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Л. Гардінк, секр

МИХАЙЛО А. ПОЛЕГОНЬ, член УНС Відд. 287 Т-ва Сини України в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 19 листопада 1977 р. на 67-му р. життя. Нар. в 1909 р. в Нюарку, Н. Дж. і став чл. УНС в 1952 р. Залишив у смутку дружину Марію, братанків та сестрінок. Похорон відбувся 22 листопада 1977 р. на цвинтарі Ст. Джон Клостер в Квінсі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Б. Ясінські, секр.

РОМАН КЕКІШ, член УНС Відд. 457 Т-ва Культура в Ню Йорку, Н. Й., помер 19 жовтня 1977 р. на 67 р. життя. Став чл. УНС в 1972 р. Залишив у смутку дружину Олю, брата Юрія з родиною та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 22 жовтня 1977 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Надія Литвиненко, секр.

ВАСИЛЬ ТЕРЛЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 292 Б-ва св. Івана Хрестителя в Детройті, Міч., помер 8 грудня 1977 р. на 81 р. життя. Нар. в 1896 р. в Україні і став чл. УНС в 1948 р. Залишив у смутку двох синів Івана і Михайла чотири сестри в Україні, п'ять внуків і трох правнуків. Похорон відбувся 11 листопада на цвинтарі Голі Сепулчер, в Савтфілд, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

БАРБАРА КУЛ, членка УНС Відд. 219 Т-ва ім. М. Грушевського в Нюарку, Н. Дж., померла 31 жовтня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1901 р. в Україні і стала чл. УНС в 1941 р. Залишила у смутку сина Олександра і дочку Ольгу. Похорон відбувся 4 листопада 1977 р. на цвинтарі Цедар Парк в Гудсоні, Н. Й.;

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 11-го ЛЮТОГО 1978 р.

ГЕМСТЕД, Н. Й. Річні збори Т-ва Запор. Січ 327 Відд., о год. 7-ій веч. в залі Укр. Центру св. Володимира в Юніондейл. На порядку: звіти Управи і вибір нової на 1978 р. По Річних зборах відбудуться місячні, на яких буде вибір делегатів і їх заступників на 29-ту Конвенцію УНС. — Управа.

НЕДІЛЯ, 12-го ЛЮТОГО 1978 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори УНДому 316 Відд., о год. 8-ій веч. Крім звичайного порядку нарад, буде вибір делегатів і їх заступників на 29 Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Управа.

КЛІФТОН, Н. Дж. Річні збори Т-ва Укр. Січ 182 Відд., о год. 2-ій по пол. в залі укр. правос. церкви, 635 Брод. вул. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1978 р. та вибір делегата і його заступника на 29-ту Конвенцію УНС. По зборах буде перекуска. — П. Войнів, гол., Г. Клименко, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Збори Т-ва Галицька Січ, 209 Відд. по Службі Божій в церковній залі. На порядку — вибір делегата і його заступника на 29-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — Секретар.

ТРОЙ, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Миколая 191 Відд., о год. 4-по пол. в канцелярії Kolody and Hope Inc., 455 Third St. — Управа.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ВАКАЦІЇ

ТАРЗАН, Ч. 7900. Літак збитий

Постріли!!.. Тоні!... Що сталося??
А-а-а-х!!!